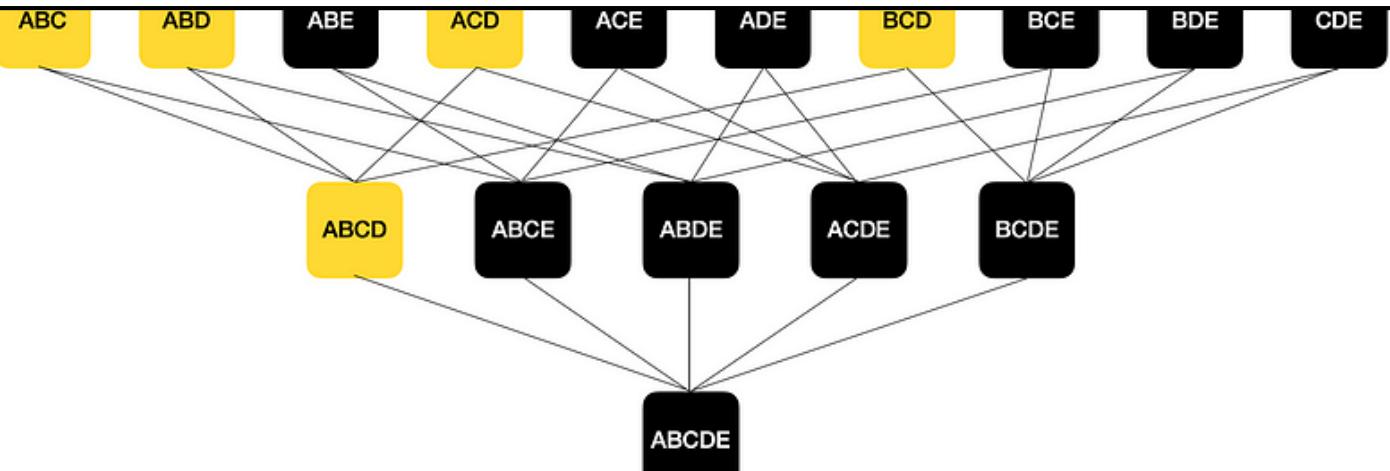

Gyakori elemhalmazok előállítása // FP-Growth algoritmus

BEVEZETÉS

Mi az FP-Growth algoritmus?

- Egy adatbányászati algoritmus **asszociációs szabályok keresésére**.
- Azonosítja a **gyakran együtt előforduló elemeket** egy nagy adathalmazban.

Hol használják?

- Leggyakrabban: bevásárlókosár-elemzés (szupermarketek, e-kereskedelem).
- Csalásfelismerés (banki tranzakciók).
- Orvosi diagnosztika (tünetek és betegségek kapcsolatai).
- Weboldalak elemzése (milyen tartalmak érdeklik a felhasználókat).

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

Nincs szükség kandidátushalmaz előállítására, ezért skálázható nagy adatokra.

Hatékonyabb futási idő.

Ha az elemhalmazok ritkák vagy az adathalmaz nagyon változatos, akkor az FP-Tree nagy és komplex lesz, ami növeli a tárhelyigényt és a feldolgozási időt.

ALAPFOGALMAK

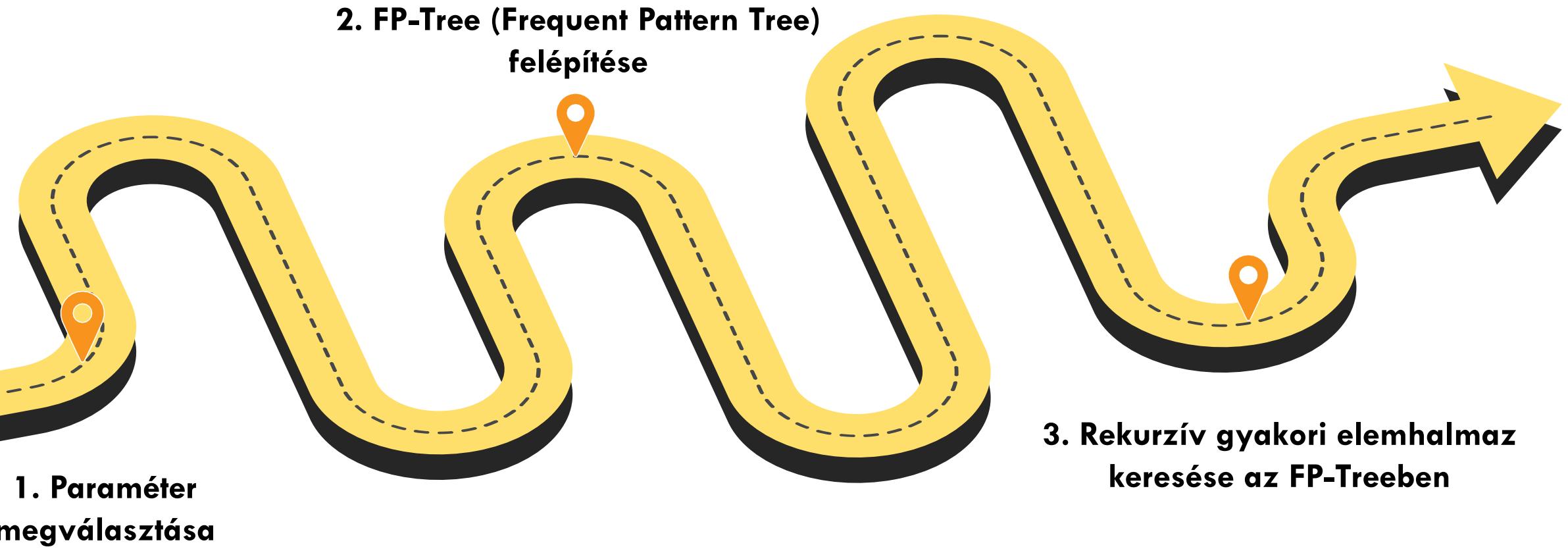
Gyakori elemhalmazok: Azok az elemek, amelyek gyakran szerepelnek együtt a tranzakciókban.

Support: Egy elemhalmaz előfordulásának aránya az összes tranzakcióhoz képest.

$$support(A) = \frac{A - t \text{ tartalmazó tranzakciók száma}}{\text{összes tranzakció száma}}$$

FP-Tree: Kompakt, fa alapú adatszerkezet, amely az input tranzakciós adatokat hatékonyan tárolja (prefixek alapján épül fel).

ALGORITMUS LÉPÉSEI

FP-TREE ADATSZERKEZET

FP-Tree létrehozása

Az elemek gyakoriságának meghatározása

- Az adathalmazból először minden elem gyakoriságát kiszámítjuk.
- Azokat az elemeket, amelyek nem érik el a minimum *support* értéket, elhagyjuk.

Az elemek sorrendbe állítása

- A tranzakciókat úgy rendezzük, hogy a leggyakoribb elemek kerüljenek előre.

FP-Tree létrehozása

- A tranzakciókat egy fa adatszerkezetbe illesztjük, ahol az azonos prefixeket megosztjuk.

PÉLDA

Tranzakció sorszáma	Vásárolt termékek
T1	A, B, C
T2	A, B
T3	A, B, C
T4	C
T5	A, C

Adottak a fenti tranzakciók. Keressük ki a ritka elemhalmazokat. Hozzuk létre az asszociációs szabályokat. Értékeljük a szabályokat *confidence* és *lift* alapján.

PARAMÉTEREK MEGVÁLASZTÁSA

Tranzakció sorszáma	Vásárolt termékek
T1	A, B, C
T2	A, B
T3	A, B, C
T4	C
T5	A, C

Választott paraméterek:

- **Minimum support érték:** 50%, azaz a terméknek a tranzakciók legalább 3/5-ben szerepelnie kell.
- **Minimum confidence érték:** 70%.

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

Tranzakció sorszáma	Vásárolt termékek
T1	A, B, C
T2	A, B
T3	A, B, C
T4	C
T5	A, C

Számoljunk support értéket. Ami 0.5 alatt lenne, azt eldobnánk.

Termék	Support (%)
A	$4/5 = 0.8 \text{ (80\%)}$
B	$3/5 = 0.6 \text{ (60\%)}$
C	$4/5 = 0.8 \text{ (80\%)}$

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

FP-Tree létrehozása:

Először **csökkenő sorrendbe rendezzük** az elemeket minden tranzakcióban az előfordulási gyakoriságuk alapján. (gyökér)

A leggyakoribb elemek: **A (4), C (4), B (3)**

Újrarendezett tranzakciós lista:

A, B, C	→	A, C, B
A, B	→	A, B
A, B, C	→	A, C, B
C	→	C
A, C	→	A, C

Fa építés látványosan:

<https://planktonfun.github.io/FPTreeSimulator/>

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

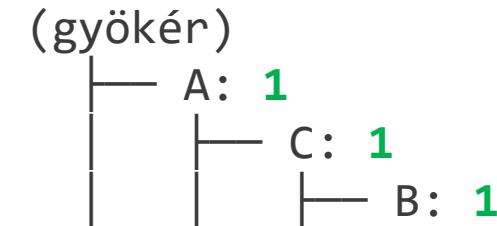
FP-Tree létrehozása:

Először **csökkenő sorrendbe rendezzük** az elemeket minden tranzakcióban az előfordulási gyakoriságuk alapján.

A leggyakoribb elemek: **A (4), C (4), B (3)**

Újrarendezett tranzakciós lista:

A, B, C	→	A, C, B
A, B	→	A, B
A, B, C	→	A, C, B
C	→	C
A, C	→	A, C

Fa építés látványosan:

<https://planktonfun.github.io/FPTreeSimulator/>

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

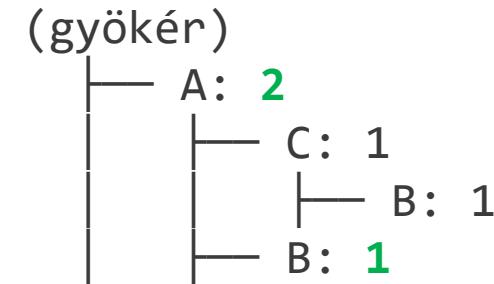
FP-Tree létrehozása:

Először **csökkenő sorrendbe rendezzük** az elemeket minden tranzakcióban az előfordulási gyakoriságuk alapján.

A leggyakoribb elemek: **A (4)**, **C (4)**, **B (3)**

Újrarendezett tranzakciós lista:

A, B, C	→	A, C, B
A, B	→	A, B
A, B, C	→	A, C, B
C	→	C
A, C	→	A, C

Fa építés látványosan:

<https://planktonfun.github.io/FPTreeSimulator/>

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

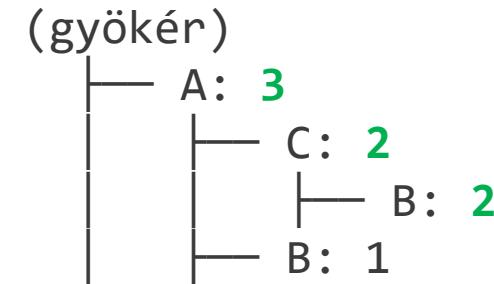
FP-Tree létrehozása:

Először **csökkenő sorrendbe rendezzük** az elemeket minden tranzakcióban az előfordulási gyakoriságuk alapján.

A leggyakoribb elemek: **A (4), C (4), B (3)**

Újrarendezett tranzakciós lista:

A, B, C	→	A, C, B
A, B	→	A, B
A, B, C	→	A, C, B
C	→	C
A, C	→	A, C

Fa építés látványosan:

<https://planktonfun.github.io/FPTreeSimulator/>

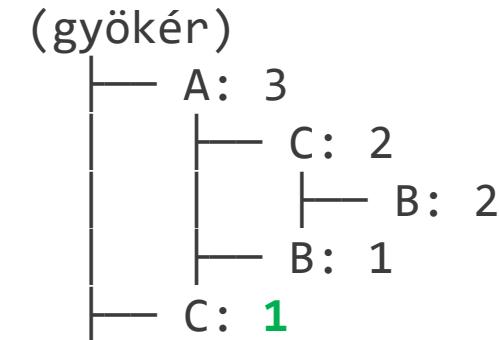
GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

FP-Tree létrehozása:

Először **csökkenő sorrendbe rendezzük** az elemeket minden tranzakcióban az előfordulási gyakoriságuk alapján.

A leggyakoribb elemek: **A (4)**, **C (4)**, **B (3)**
Újrarendezett tranzakciós lista:

A, B, C	→	A, C, B
A, B	→	A, B
A, B, C	→	A, C, B
C	→	C
A, C	→	A, C

Fa építés látványosan:

<https://planktonfun.github.io/FPTreeSimulator/>

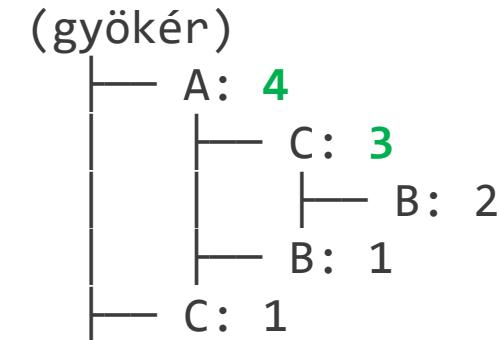
GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

FP-Tree létrehozása:

Először **csökkenő sorrendbe rendezzük** az elemeket minden tranzakcióban az előfordulási gyakoriságuk alapján.

A leggyakoribb elemek: **A (4)**, **C (4)**, **B (3)**
Újrarendezett tranzakciós lista:

A, B, C	→	A, C, B
A, B	→	A, B
A, B, C	→	A, C, B
C	→	C
A, C	→	A, C

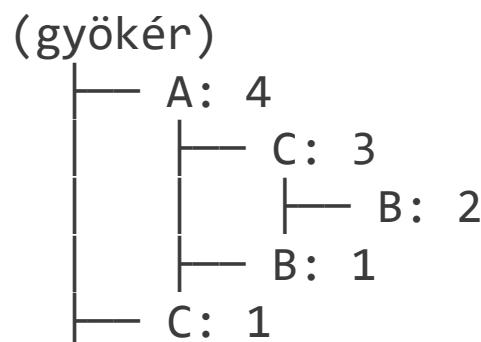
Fa építés látványosan:

<https://planktonfun.github.io/FPTreeSimulator/>

GYAKORI ELEMHALMAZOK ELŐÁLLÍTÁSA

FP-Tree létrehozása:

A, B, C	→	A, C, B
A, B	→	A, B
A, B, C	→	A, C, B
C	→	C
A, C	→	A, C

Gyakori mintázatok kinyerése:

Gyakori elemhalmaz	Support érték
{A}	$4/5 = 80\% \checkmark$
{A, B}	$3/5 = 60\% \checkmark$
{A, B, C}	$2/5 = 40\% \times \text{(kiesik)}$
{A, C}	$3/5 = 60\% \checkmark$
{C}	$4/5 = 80\% \checkmark$
{B, C}	$2/5 = 40\% \times \text{(kiesik)}$
{B}	$3/5 = 60\% \checkmark$

MIT KAPTUNK A MÚLTKOR?

Apriori

Gyakori elemhalmaz	Support (%)
A	$4/5 = 0.8 \text{ (80\%)}$
B	$3/5 = 0.6 \text{ (60\%)}$
C	$4/5 = 0.8 \text{ (80\%)}$

Gyakori elemhalmaz	Support (%)
A, B	$3/5 = 0.6 \text{ (60\%)}$
A, C	$3/5 = 0.6 \text{ (60\%)}$
B, C	$2/5 = 0.4 \text{ (40\%)}$

Gyakori elemhalmaz	Support (%)
A, B, C	$2/5 = 0.4 \text{ (40\%)}$

FP-Growth

Gyakori elemhalmaz	Support érték
{A}	$4/5 = 80\% \checkmark$
{A, B}	$3/5 = 60\% \checkmark$
{A, B, C}	$2/5 = 40\% \times \text{ (kiesik)}$
{A, C}	$3/5 = 60\% \checkmark$
{C}	$4/5 = 80\% \checkmark$
{B, C}	$2/5 = 40\% \times \text{ (kiesik)}$
{B}	$3/5 = 60\% \checkmark$